

Helyi jelentőségű természetvédelmi terület:

Szlavón tölgyes

A védetté nyilvánított természeti terület nagysága: 5,6 ha.

Helyrajzi száma és erdőtervi jele: 025/11. hrsz-ú ingatlanon belül a Madocsa 3 A erdőrészlet

Törzskönyvi száma: 16/TT/75.

Elnevezése: Szlavón tölgyes (a kocsányos tölgy balkáni változata).

A védetté nyilvánítás indoka: a védett természeti területek egységes nyilvántartása, közös jogszabályban történő kihirdetése, bárki számára történő megismerése.

A védetté nyilvánítás célja: a Szlavón tölgyes, mint természetvédelmi terület károsodástól való megóvása, illetve a már bekövetkezett károsodás csökkentése, megszüntetése, a védett természeti terület a jelen és jövő nemzedék számára történő fenntartása, a védettségi szint megőrzése.

A fenti védett természeti terület része az Európai Közösség Natura 2000. hálózatának.

A korlátozások, tilalmak, engedélyhez és hozzájáruláshoz kötött tevékenységek körére vonatkozóan az 1996. évi LIII. törvény 21. §, illetve 38-39. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

Természetvédelmi Kezelési Terv:

1. Természetvédelmi célkitűzések

a) A szlavón tölgyes – valamint annak növényvilágának megőrzése, különös tekintettel a ligeti csillagvirág (*Scilla vindobonensis*) és a nyári tőzike (*Leucojum aestivum*) állományaira.

b) A területen található állatvilág megőrzése, különös tekintettel a rétisas (*Halaeetus albicilla*), a fekete harkály (*Dryocopus martius*) a szoprán törpedenevér (*Pipistrellus pipistrellus*) rendkívül nagy állományának, valamint a rőt korai denevér (*Nyctalus noctula*), a nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*) és a kései denevér (*Eptesicus serotinus*) életfeltételeinek biztosítására, populációiknak növelésére.

c) Az a)-b) pontokban felsorolt természetvédelmi célok elérésének megalapozása céljából a terület természeti emlékeinek kutatása, valamint ezen emlékek bemutatása.

2. Természetvédelmi stratégiák

a) A természetes és a természetközeli állapotú erdők, az őshonos fafajok extenzív, fenntartható erdőgazdálkodási módokkal történő megőrzése.

b) Az erősen degradálódó szegélytársulások természetességének javítása az inváziós fás- és lágyszárú fajok visszaszorításával.

c) A természetvédelmi szempontból értékes életközösségek megőrzése, zavartalanságának biztosítása, a védett és fokozottan védett állat- és növényfajok jelenlegi egyedszámának fenntartása, növelése.

d) Az illegális szemétkerakók folyamatos felszámolása.

e) Természetvédelmi kezeléseket megalapozó és azokat továbbfejlesztő kutatások támogatása.

f) A területen található természeti emlékek bemutatathatóságának biztosítása.

3. Részletes természetvédelmi előírások

3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1.1. Élőhelyek kezelése, fenntartása

Adventív, invazív gyomokkal borított területek rendszeres kezelése, kaszálással, szárzúzással.

3.1.2. Fajok védelme

a) Az élőhely-kezelések tér- és időbeli rendjét a 4.1. pontban felsorolt növény- és állatfajok ökológiai igényéhez kell igazítani, a tér- és időbeli rend meghatározását alá kell rendelni e fajok megőrzésének.

b) Fokozottan védett madárfajok fészkének 100 m sugarú körzetében tilos beavatkozásokat végezni. A fokozottan védett madárfajok költési és a fiókanevelési időszakában a beavatkozások tilalma a fészkek 400 m sugarú körzetében érvényes. A fészkek fenti módon meghatározott körzetében csak különösen indokolt esetben, a természetvédelmi hatóság engedélyével, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatósággal egyeztetett módon, és felügyeletével lehet beavatkozásokat végezni.

3.1.3. Látogatás, oktatás, bemutatás, kutatás

a) Látogatás során gépjárművel csak a meglévő földutak használhatók.

b) A terület oktatási, bemutatási célú hasznosítása széleskörű nyilvánosság bevonásával kívánatos, a természeti emlékeket és természetvédelmi területeket nem veszélyeztető, nem károsító módon.

c) Tájékoztató táblák kihelyezésével elő kell segíteni a látogatók, a község közösségének természetvédelmi szemléletű fejlesztését.

d) Propaganda eszközökkel a rendelkezésre álló lehetőségek keretei között fejleszteni kell a terület oktatási és bemutatási szerepét (tanösvény, e-tanösvény, tájékoztató füzet, szakmai vezetés).

e) A területen bármilyen jellegű kutatási tevékenység kizárólag a terület tulajdonosával egyeztetve, ha az védett vagy fokozottan védett növény vagy állatfaj zavarásával, befogásával jár, kizárólag hatósági engedéllyel, az illetékes nemzeti park igazgatósággal egyeztetett módon végezhető.

f) Gondoskodni kell a terület állapotában bekövetkező változások nyomon követéséről és azok dokumentálásáról.

3.1.4. Terület- és földhasználat

- a) A tervezési területen új, állandó épület csak a természetvédelmi célokkal összeegyeztethető módon létesíthető, kizárólag olyan helyszínen, ahol Natura 2000 jelölő fajokat és élőhelyeket, és egyéb védett természeti értéket nem veszélyeztet.
- b) A területen szilárd burkolatú út létesítése tilos.
- c) A területen a földutak szélesítése tilos.
- d) Hulladék, építési törmelék elhelyezése tilos, a meglévő illegális hulladéklerakásokat fel kell számolni.
- e) Minden természetkárosítással járó sporttevékenység (pl. terepmotorozás) tilos.
- f) Mindennemű vízrendezési beavatkozás csak a természetvédelmi célokkal összhangban és az illetékes nemzeti park igazgatósággal előzetesen egyeztetett módon történhet.
- g) A területen ipari és bányászati tevékenység nem folytatható.
- h) A vadlétszámot a terület természetes vadeltartó képességéhez kell igazítani. Olyan vadsűrűséget kell kialakítani, mely a természetes erdőfelújításokat is lehetővé teszi, és azokban a terület egészét tekintve a jogszabályokban meghatározott mértéken felül kárt nem okoz.
- i) A területen sózó, szóró és egyéb vadgazdálkodási létesítmény – magasles kivételével és a meglévő vadetetőn kívül– nem létesíthető.
- j) Vadföld létesítése, vadkibocsátás és zárttéri vadtartás tilos.

3.2. Művelési ághoz, illetve földhasználati módhoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.3. Erdők kezelése

- a) Természetes erdőben fahasználat kizárólag az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célokkal, valamint a természetvédelmi rendeltetéssel összhangban végezhető.
- b) Tölgy-kőris ligeterdőben a tarvágás tilos. Bármilyen beavatkozás (előhasználat, véghasználat, szálalóvágás) esetén kizárólag maximum 0,1 ha-os mikro-vágások alkalmazhatók, melyek teljes területe egy erdőtervezési ciklusban nem haladhatja meg az erdőrészlet 10 %-át, melyeket az őshonos elegyfajok védelme mellett kell kivitelezni. Ha szükséges, a tájidegen fajok kitermelése lehetséges. Az élőhelytípust szegélyező tájidegen (többnyire akác) faültetvények átalakításával növelni kell a természetes, természetszerű állománytípus területét.
- c) A felújítások során a tuskózás és a teljes talajelőkészítés tilos.
- d) Ha szükséges a mesterséges felújítás (pótlás), az kizárólag a keményfás állomány-típus fafajainak telepítésével végezhető.
- e) A felújítások során (előtt) vizsgálni kell, hogy a területre jellemző kocsányos tölgy balkáni változatának (*Quercus robur slavonica*) újratelepítésére van-e lehetőség.
- f) Az esetlegesen szükséges felújítások során az élőhely minél kisebb mértékű bolygatására kell törekedni, az erdőgazdálkodási munkák során a természetszerű állományrészekben a cserje- és gyepszintet kímélni kell.
- g) A nevelővágások az őshonos elegyfajok kíméletével végezhetők, többszintű állományok kialakítására törekedve, nem elsősorban az egyedek jó műszaki adottságai, hanem az állományban betöltött biológiai szerepük szerint kell válogatni.

- h) A nevelővágások során az invazív fafajokat teljes mértékben el kell távolítani.
- i) Őshonos, idős, odvas, böhöncös fák védendők.
- j) Egészségügyi termelést mellőzni kell, kizárólag csak élet- és vagyonvédelem esetén alkalmazható.
- k) Az állományokban odvas, száraz, védett fajok élőhelyül szolgáló faegyedek jelenléte szükséges, ezeket nem szabad kitermelni. Az erdőhasználatok során álló és fekvő holtfa visszahagyása szükséges.
- l) Fakitermelést szeptember 1. és március 1. között kell elvégezni (az akác átalakítás kivételével).
- m) Felázott talajú erdőben a fakitermelés csak fagyos időben végezhető.
- n) A területen égetéses nem megengedett.